

eller af det almindelige skolevæsen, blive behandlet.

Der kan dog allerede nu henvises til, at åndssvageforsorgen her i landet blev en statsdrevet forsorg i 1933, og at undervisning af åndssvage historisk altid er indgået som et led i forsorgen. Samme princip har været gældende for den øvrige særforborg, hvor princippet er blevet godkendt af den lovgivende magt ved gennemførelse af lovgivningen om døve i 1950, om talelidende i 1954 og om blinde i 1956.

En ændring af loven, hvorefter undervisningen af lettere åndssvage skal varetages af folkeskolen, vil således betyde et brud på den historiske udvikling, en principiel ændring af udgiftsfordelingen og en forpligtelse til for folkeskolen — eller eventuelt børneforsorgen — tillige at drive kostskoler for åndssvage. Dette vil ikke være rimeligt, bl. a. fordi formentlig mindst halvdelen af eleverne under åndssvageforsorgens skolevæsen efter endt skolegang erfaringsmæssigt forbliver under åndssvageforsorgen.

Spørgsmålet vil imidlertid i sin helhed blive behandlet i åndssvageudvalgets betænkning.

Ad 3: Med hvilken begrundelse fastholder man inden for åndssvageforsorgen linjen med den store koncentration og de deraf følgende store anstalter, ligeledes i modstrid med de seneste strømninger inden for forsorgen andre steder?

Dansk åndssvageforsorg er traditionelt bygget op omkring store — til dels meget store — institutioner (anstalter). Der vil formentlig næppe i dag blive stillet forslag om oprettelse af nye, store institutioner af den type, som eksisterer. Af forsorgsmæssige, lægelige, herunder behandlingsmæssige grunde vil åndssvageforsorgens institutioner imidlertid næppe kunne drives alene på ganske små institutioner. Økonomisk og administrativt ville det endvidere være betænkeligt at foreslå, at forsorgen skulle drives udelukkende på små hjem. Hvis man eksempelvis ville oprette hjem i størrelsesordenen 20-30, ville det kræve oprettelse af 300-400 mindre hjem. Under hensyn til det meget forskelligartede klientel forsøger man en udbygning af forsorgen dels i form af

større institutioner til de patienttyper, som kun under sådanne forhold kan behandles rigtigt, dels i form af mindre plejehjem for dem, hvis forhold i sådanne hjem kan sikres forsvarligt.

Også dette spørgsmål vil blive behandlet nærmere i åndssvageudvalgets betænkning.

Af verserende projekter om oprettelse af større institutioner findes forslaget om overtagelse af Krabbesholm sanatorium, hvis begrundelse er af særlig natur, og forslaget om udbygning af Lillemosegård med Gammelmosarhus. Denne sidste institution foreslås udbygget til ca. 600 pladser, men institutionen bliver delt i 2 større enheder — et plejehjem og et børnehospital — der ikke har direkte forbindelse med hinanden, og endvidere er det tanken at udbygge institutionen med små afdelinger, der efter planerne skulle blive mindre, mere hjemligt prægede og derved formentlig lige så egnede til formålet som de bedste af de eksisterende institutioner. De små afdelinger som led i den store enhed gør det endvidere muligt at forsyne institutionen med et fuldt kvalificeret personale.

Ad 4: Med hvilken begrundelse kan der ikke efter de eksisterende tilskudsforhold i samarbejde med kommune og overinspektionen oprettes børnehaver for lettere åndssvage børn, der er udelukket fra at optages i de eksisterende børnehaver efter cirkulæret af 6. juli 1951?

Spørgsmålet om ydelse af økonomisk støtte fra stat og kommune til specielle børnehaver for åndssvage børn efter tilsvarende regler, som efter forsorgslovens § 127 gælder for ydelse af statstilskud til normalbørnehaver, behandles af åndssvageudvalget og vil indgå i udvalgets betænkning.

Det kan imidlertid oplyses, at forbuddet mod at modtage åndssvage børn i normalbørnehaver i væsentlig grad skyldes pladsmangelen i disse institutioner. Man må dog gå ud fra, at forbuddet ikke har været efterlevet strengt, for så vidt angår lettere åndssvage børn, og med hensyn til dybt åndssvage børn er forbuddet formentlig rigtigt både af hensyn til de åndssvage børn, som ikke vil kunne klare sig og ikke kunne få den fornødne hjælp og behandling, og af